

EKOMONITOR

BRNO – HRADEC KRÁLOVÉ

9. – 10. 1. 2017

**ISPOP a aktuální ohlašovací povinnosti v
oblasti vodního a odpadového hospodářství a
ochrany ovzduší**

**Ohlašování údajů souhrnné provozní
evidence a poplatkového přiznání
podle zákona o ochraně ovzduší**

Ing. Pavel Machálek (ČHMU)

Přehled témat:

- novinky pro ohlašování za rok 2017
- náležitosti vyplnění formuláře F_OVZ_POPL a F_OVZ_SPE
- výpočet poplatku a podání poplatkového přiznání
- nejčastější chyby při vyplňování formuláře F_OVZ_SPE

Novinky pro ohlašování za rok 2017

Novela vyhlášky č. 415/2012 Sb. k zákonu 201/2012 Sb. o ochraně ovzduší - vyhláška č. **452/2017 Sb.**

Ročník 2017

SBÍRKA PŘEDPISŮ ČESKÉ REPUBLIKY

PROFIL PŘEDPISU:

Titul předpisu:

Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 415/2012 Sb., o přípustné úrovni znečištění a jejím zjišťování a o provedení některých dalších ustanovení zákona o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů

Citace: **452/2017 Sb.**

Na straně (od-do): 5330-5411

Druh předpisu: Vyhláška

Datum přijetí: 14. prosince 2017

Platnost předpisu: ANO

Částka: 161/2017 Sb.

Rozeslána dne: 20. prosince 2017

Autoři předpisu: Ministerstvo životního prostředí

Datum účinnosti od: 1. ledna 2018

Pozn. k úč.:

Čl. II Přechodná ustanovení

6. Údaje souhrnné provozní evidence za rok 2017 se ohlašují podle dosavadní právní úpravy.

Novela vyhlášky č. 415/2012 Sb.

Přímý dopad novely do ohlašování údajů SPE za rok 2017 bude minimální. Upravený text přílohy č. 11, vč. změn v označení názvů zdrojů podle novelizovaných příloh vyhlášky i podle přílohy č. 2 zákona upravené novelou č. 369/2016 Sb.), bude použit **až pro ohlašování za rok 2018.**

Jedinou změnou v číselnících je úprava na listu 3, týkající se položky „Zařazení stacionárního zdroje podle zákona“ kódu 6.5. jeho rozdělením na původní část (**kód 6.5.a.**) a novou část (**kód 6.5.b.** Řezání syntetických polymerů laserem nebo odporovým drátem o celkové projektované kapacitě vyšší než 10 tun za rok). Obdobně je rozdělen i kód 8.5.1.4. položky Název stacionárního zdroje. Při načtení údajů ohlášených za rok 2016 bude zobrazen původní název (kód s koncovým písmenem a.) a bude možné ho změnit na kód s koncovým písmenem b.

Novela vyhlášky č. 415/2012 Sb.

Novelizován byl § 12, písm. c), který stanovuje způsoby zjišťování úrovně znečišťování výpočtem:

c) jako součin měrné výrobní emise **stanovené jednorázovým autorizovaným měřením a příslušné vztažné veličiny, pokud je tak stanoveno v povolení provozu.**

Krajský řad může nově při vydání nebo změně povolení jako způsob zjištění úrovně znečišťování výpočtem umožnit upřednostnění použití provozovatelem provedeného stanovení měrné výrobní emise, např. ze **starších měření zdrojů**, před emisními faktory uvedenými ve Věstníku MŽP.

Zavedení označení přemístitelných zdrojů

Od r. 2018 je ve formuláři položka, označující **provozovnu s přemístitelnými zdroji**, např. mobilními recyklačními linkami. Při stažení formuláře je výběr nastaven na tlačítko „NE“.

Provozovna s přemístitelnými zdroji (mobilní recyklační linky, apod.)

Týkají se údaje provozovny s povolením KÚ pro přemístitelné zdroje? ANO NE

Pokud bude hlášení SPE za provozovnu vyplněno údaji, které se týkají přemístitelných zdrojů, především recyklačními linkami stavebních odpadů, štěpkovači, ale i jinými, změní se výběr na tlačítko „ANO“ a doplní se název krajského úřadu, který vydal povolení provozu pro tento zdroj na území kraje.

Provozovna s přemístitelnými zdroji (mobilní recyklační linky, apod.)

Týkají se údaje provozovny s povolením KÚ pro přemístitelné zdroje? ANO NE

Krajský úřad

Propojení položky ÚTJ a názvu kraje

Nově je ve formuláři zavedena automaticky vyplňovaná položka Kraj, která se naplní názvem kraje ve vazbě na položku ÚTJ uvedenou v registračních údajích provozovny.

Územně technická jednotka (ÚTJ)	Kraj
752461	Liberecký

Pokud vyplněný kraj neodpovídá umístění provozovny, je zapotřebí provést opravu kódu ÚTJ na účtu ISPOP, záložka Provozovny ovzduší - Správa provozoven - Detail.

The screenshot shows a web application interface with a sidebar on the left and a main content area. The sidebar contains a menu with items like 'Stážení formuláře', 'Hlášení', 'Subjekt', 'Provozovny ovzduší', 'Registrace provozovny', 'Správa provozoven', 'Provozovny IRZ', 'Místa užívání vody', 'Zmocnění', 'Uživatel', and 'Reporty'. The main content area displays a window titled 'Detail provozovny ovzduší'. Inside this window, the following information is shown:

Provozovna	IČP	310003542	Typ	Ovzduší
	Původní IČP		ÚTJ	Komořany [728519]
	Název	Český hydrometeorologický ústav - Praha,	Registrace v ISPOP	6.1.2010
	ORP	Hlavní město Praha [1100]	Zrušení provozovny	

At the bottom right of the window, there is a button labeled 'Změnit údaje'.

Výpočet poplatku za rok 2017 - § 15, odst. 5 a 6

Poplatek za znečištění ovzduší za **kalendářní rok 2017 a následující poplatková období** se vypočte jako součin základu poplatku, sazby a **koeficientu úrovně emisí**, uvedeného v příloze č. 9 zákona, bod 2.

Koeficient se stanoví podle dosahované emisní koncentrace dané znečišťující látky **v celém poplatkovém období**.

Nevyměření poplatku podle §15, odst. 6, které bylo poprvé využito při výpočtu poplatku za rok 2016, lze využít i následujících letech.

Odbor ochrany ovzduší vysvětluje využití ustanovení § 15, odst. 5 a 6 stanoviskem, uvedeným na www.mzp.cz.

Náležitosti vyplnění formuláře F_OVZ_POPL a F_OVZ_SPE

Základní pojmy

Sčítání kapacit - § 4

(7) Pro účely stanovení celkového jmenovitého tepelného příkonu spalovacích stacionárních zdrojů nebo celkové projektované kapacity jiných stacionárních zdrojů se jmenovité tepelné příkony spalovacích stacionárních zdrojů nebo projektované kapacity jiných než spalovacích stacionárních zdrojů sčítají, jestliže se jedná o stacionární zdroje označené stejným kódem podle přílohy č. 2 k tomuto zákonu, které jsou umístěny ve stejné provozovně a u kterých dochází nebo by s ohledem na jejich uspořádání mohlo docházet ke znečišťování společným výduchem nebo komínem bez ohledu na počet komínových průduchů.

Sčítání vyjmenovaných a nevyjmenovaných zdrojů

Pokud je sečtením jmenovitých tepelných příkonů nebo projektovaných kapacit stacionárních zdrojů, jejichž jednotlivé příkony nebo kapacity nepřekračují hodnotu pro zařazení do přílohy č. 2 k tomuto zákonu, překročena hodnota pro zařazení do přílohy č. 2 k tomuto zákonu, zařazují se tyto zdroje do příslušného kódu v příloze č. 2 k tomuto zákonu. Jmenovité tepelné příkony nebo projektované kapacity stacionárních zdrojů, jejichž jednotlivé příkony nebo kapacity překračují hodnotu pro zařazení do přílohy č. 2 k tomuto zákonu, se nesčítají s příkony nebo kapacitami zdrojů, jejichž jednotlivé příkony nebo kapacity hodnotu pro zařazení do přílohy č. 2 k tomuto zákonu nepřekračují.

V případě, že výrobce spalovacího stacionárního zdroje neuvádí jeho jmenovitý tepelný příkon, vypočte se jako podíl jmenovitého tepelného výkonu a jemu odpovídající tepelné účinnosti, případně výpočtem z jiných dostupných parametrů.

Zjišťování a vyhodnocení úrovně znečišťování - § 6

(1) Úroveň znečišťování zjišťuje provozovatel:

a) u znečišťující látky, pro kterou má stanoven **specifický emisní limit** nebo **emisní strop**, anebo, pokud je tak výslovně stanoveno v prováděcím právním předpisu nebo v **povolení provozu**, u znečišťující látky, pro niž má stanovenu pouze technickou podmínku provozu, úroveň znečišťování měření.

(2) V případě, kdy nelze, s ohledem na dostupné technické prostředky, měřením zjistit skutečnou úroveň znečišťování, nebo v případě vybraných stacionárních zdrojů vnášejících do ovzduší těkavé organické látky uvedených v prováděcím právním předpisu, rozhodne krajský úřad na žádost provozovatele, že pro zjištění úrovně znečišťování se namísto měření použije výpočet.

Povinnosti provozovatele stacionárního zdroje - § 17

(1) Provozovatel stacionárního zdroje je povinen:

h) provádět jednou za dva kalendářní roky prostřednictvím osoby, která byla proškolená výrobcem spalovacího stacionárního zdroje a má od něj udělené oprávnění k jeho instalaci, provozu a údržbě (dále jen „odborně způsobilá osoba“), kontrolu technického stavu a provozu spalovacího stacionárního zdroje na pevná paliva o jmenovitém tepelném příkonu od 10 do 300 kW včetně, který slouží jako zdroj tepla pro teplovodní soustavu ústředního vytápění... **V případě, že výrobce spalovacího zdroje není znám, zanikl nebo neurčil oprávněnou osobu, může být kontrola provedena odborně způsobilou osobou oprávněnou jiným výrobcem k provádění kontroly technického stavu a provozu stejného typu spalovacího stacionárního zdroje.**

Povinnosti provozovatele stacionárního zdroje - § 17

(3) Provozovatel stacionárního zdroje uvedeného v příloze č. 2 je, kromě povinností uvedených v odstavci 1, dále povinen:

c) vést provozní evidenci o stálých a proměnných údajích o stacionárním zdroji, popisujících tento zdroj a jeho provoz a o údajích o vstupech a výstupech z tohoto zdroje a každoročně do 31. března ohlašovat údaje souhrnné provozní evidence za předchozí kalendářní rok prostřednictvím integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností podle jiného právního předpisu; provozní evidenci je povinen uchovávat po dobu alespoň **6** let v místě provozu stacionárního zdroje tak, aby byla k dispozici pro kontrolu; povinnost ohlašování souhrnné provozní evidence se nevztahuje na provozovatele stacionárního zdroje umístěného ve vojenských objektech provozovaných Ministerstvem obrany nebo jím zřízenou organizací,

Výpočet poplatku a podání poplatkového přiznání

§ 15

Poplatek za znečišťování

Povinnost zjišťovat emise má každý provozovatel zdroje uvedeného v příloze č. 2, pokud se na něj vztahuje ustanovení § 6, odst. 1, písm. a) - viz § 17, odst. 3, písm. b).

(1) Poplatníkem poplatku za znečišťování je provozovatel stacionárního zdroje uvedeného v příloze č. 2 k zákonu.

(2) Předmětem poplatku za znečišťování jsou znečišťující látky, které jsou vypouštěné stacionárním zdrojem nebo zdroji, a pro které má provozovatel povinnost zjišťovat úroveň znečišťování podle § 6 odst. 1 písm. a).

(4) Základem poplatku za znečišťování je množství emisí ze stacionárního zdroje nebo zdrojů v tunách.

(5) Poplatek za znečišťování se vypočte jako součin základu poplatku a sazby uvedené v příloze č. 9 bodu 1 k tomuto zákonu. Poplatek za znečišťování za kalendářní rok 2017 a následující poplatková období se vypočte jako součin základu poplatku, sazby a **koeficientu úrovně emisí, uvedeného v příloze č. 9 bodu 2** k tomuto zákonu, stanoveného podle dosahované emisní koncentrace dané znečišťující látky v celém poplatkovém období.

Po sečtení poplatků za jednotlivé znečišťující látky za všechny stacionární zdroje v rámci provozovny se celková částka zaokrouhlí na celé stokoruny nahoru.

50-60 %	> 60-70 %	> 70-80 %	> 80-90 %	> 90 %
0,2	0,4	0,6	0,8	1

Formulář F_OVZ_POPL od r. 2018

Do formuláře F_OVZ_POPL určeného pro podání poplatkového přiznání bude uvádět provozovatel i nadále pouze součet emisí (TZL, SO₂, NO_x a VOC) za všechny provozované zdroje, za něž je poplatek ohlašován.

V oddílu 3 se navíc vyplní poplatek po odečtení poplatků za zdroje, pro něž bylo využito nevyměření a/nebo snížení poplatku podle § 15, odst. 5 a 6 zákona č. 201/2012 Sb.

Poplatkové přiznání bez uplatnění § 15 odst. 6 a/nebo § 15 odst. 5 zákona č. 201/2012 Sb.

Poplatkové přiznání s uplatněním § 15 odst. 6 a/nebo § 15 odst. 5 zákona č. 201/2012 Sb.

Při využití oddílu 3 je povinné vložení přílohy s postupem výpočtu ve formátu Excel. Doporučený soubor lze stáhnout přímo ve formuláři po rozkliknutí modré nápovědy.

Uplatnění nevyměření poplatku podle § 15, odst. 6

(6) Poplatek za znečišťování se u znečišťující látky vypouštěné stacionárním zdrojem nevyměří, pokud:

a) je na tomto stacionárním zdroji provedena rekonstrukce nebo modernizace, v jejímž důsledku dosahuje v celém poplatkovém období **nižších ročních emisí tuhých znečišťujících látek nejméně o 30 %**, **oxidů síry vyjádřených jako SO₂ nejméně o 55 %**, **oxidů dusíku vyjádřených jako NO₂ nejméně o 55 %** nebo **těkavých organických látek nejméně o 30 %** ve srovnání s rokem 2010

b) stacionární zdroj, pro nějž jsou specifikovány nejlepší dostupné techniky, dosahuje v **celém poplatkovém období** nižší emisní koncentrace nežli **50% horní hranice úrovně emisí spojené s nejlepšími dostupnými technikami** podle informací zveřejňovaných Evropskou komisí, nebo

c) stacionární zdroj, pro nějž nejsou specifikovány nejlepší dostupné techniky, dosahuje v **celém poplatkovém období** nižší emisní koncentrace nežli **50 % hodnoty specifického emisního limitu.**“

Podle sdělení MŽP je podmínka „celého poplatkového období“ splněna výhradně kontinuálním měřením.

(8) Poplatník je povinen do 31. března roku následujícího po skončení poplatkového období podat krajskému úřadu poplatkové přiznání prostřednictvím integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí podle jiného právního předpisu. Poplatkové přiznání není povinen podat poplatník, u něhož celková výše poplatků za provozovnu za poplatkové období činí méně než 50 000 Kč.

*Celková výše poplatku rozhodná pro podání poplatkového přiznání se posuzuje **před uplatněním § 15, odst. 6**, tj. se započtením „nevyměřené“ částky poplatku. Pokud klesne výše celkového poplatku po uplatnění nevyměření pod 50 tis. Kč, bude výsledkem řízení vydání platebního výměru na nulu Kč.*

Nejčastější chyby při vyplňování formuláře F_OVZ_SPE

Formulář F_OVZ_SPE – vyplnění údajů

- Vyplnění položek orámovaných červeně „hlídá“ datový standard

1	Pořadové číslo stacionárního zdroje 001 - 099	
2	Zařazení stacionárního zdroje podle zákona	Vyberte
3	Datum vydání povolení provozu	

- U ostatních položek ohlašuje provozovatel údaje relevantní konkrétnímu zdroji; vychází přitom rovněž z legislativy (emisní limity) a povolení provozu zdroje (povinnost měření, apod.)

12	Druh výrobku	101 Koks		
12a	Druh výrobku neuvedený v číselníku			
13	Množství výrobku [pouze t/rok]	3 500 000		
	Emise TZL [t/rok]	tuhé znečišťující látky (TZL)	12,805	
	Emise SO ₂ [t/rok]	oxidy síry vyjádřené jako oxid siřičitý (SO ₂)	0,68	

- Instrukce k ohlašování jsou uvedeny také ve žlutých „formulářových“ a modrých (propojených do EnviHELP) **nápovědách**.

Zásady pro ohlašování SPE

- List 2 a 3: spalovací zdroje, spalovny, jiné zdroje
 - údaje odpovídající vydanému povolení provozu zdroje
 - zařazení podle přílohy č. 2 zákona, příkon a celkový příkon spalovacích zdrojů, možnost souhrnného vyplnění údajů
 - provozní údaje - počet hodin, výroba tepla, spotřeby paliv, spotřeba VOC, výroba vybraných výrobků (vazba na číselníky), ohlášení množství emisí v návaznosti na § 6, odst. 1 zákona č. 201/2012 Sb.
- List 4: údaje o komínech a výduších
 - parametry výduchů, popř. „zástupných“ fiktivních výduchů
 - údaje o technologiích ke snížení emisí a množství emisí
- List 5: údaje o měření emisí
 - označení měřícího místa
 - emisní limity, naměřené koncentrace, vypočtené údaje (hmotnostní tok, měrná výrobní emise)

Nejčastější chyby při ohlašování F_OVZ_SPE

- vložení proměnných údajů v jiných jednotkách, než předepisuje formulář, čímž vznikají zpravidla třířádové rozdíly mezi vloženým a správným údajem (např. množství emisí, spotřeb paliv a rozpouštědel uvedené ve formuláři v kg místo v tunách),
- chyby způsobené překlepem nebo záměnou údajů (nepřesnosti a překlepy u souřadnic, nesoulad s údajem ÚTJ),
- neodpovídající používání číselníkových kódů především při zařazování zdrojů k názvům odpovídajícím zákonu nebo prováděcímu předpisu,
- nevyplnění údajů v položkách, které nejsou kontrolované validací formuláře
 - údaje o emisích spalovacích zdrojů (změna proti F_OVZ_SPOJ)
 - údaje o spotřebě rozpouštědel (List 3)
 - údaje o odlučovačích (nově pro všechny ZL)
 - údaje o měření a/nebo emisních limitech
- neznalost legislativy a problémy při používání počítače a IT.

Ing. Pavel Machálek
Český hydrometeorologický ústav
Oddělení emisí a zdrojů
machalek@chmi.cz
+420 244 032 429